

1

Agenda (1)

- Kennisgroepstandpunten VPB
- Actualiteiten deelnemingsvrijstelling en liquidatieverliesregeling
- Actualiteiten fiscale eenheid
- Actualiteiten renteaftrek

2

Kennisgroepstandpunten

3

3

Deelnemingsvrijstelling

4

4

KG:023:2022:7 – Advieskosten prijsaanpassingsclausule

- Op grond van art. 13 lid 1 Wet VPB 1969 zijn kosten voor de aankoop en vervreemding van een deelneming niet aftrekbaar
- Kennisgroep: advieskosten in verband met een geschil over een prijsaanpassingsclausule moeten als vervreemdingskosten worden aangemerkt.

KG:023:2022:2 – Schadevergoeding en DVS

- Verkoper betaalt schadevergoeding vanwege onrechtmatige concurrentie
- Omvang schadevergoeding hangt af van waardedaling deelneming
- Kennisgroep: schadevergoeding is geen voordeel uit hoofde van deelneming, maar hangt samen met onrechtmatig handelen door de verkoper. Dus geen deelnemingsvrijstelling.

KG:023:2022:4 – Deelnemingsvrijstelling en verzekering waardedaling deelneming

- Belastingplichtige sluit verzekering af voor waardedaling deelneming
- De deelneming maakt geen aanspraak op een uitkering en krijgt deze ook niet gestort
- Kennisgroep: premies en verzekeringsuitkeringen vallen niet onder de deelnemingsvrijstelling

KG:023:2023:2 – Vergoeding bij aankoop deelneming

- Vergoeding die is bedongen bij aankoop deelneming valt onder omstandigheden niet onder de deelnemingsvrijstelling.
- Bijv. als vergoeding verband houdt met te hoge betalingen voor diensten
- Causaliteitseis: wordt voordeel ontvangen uit hoofde van de deelneming?

KG:023:2022:6 – Earn-outregeling en verkoopvordering

- Earn-outregeling van art. 13 lid 6 Wet VPB: deelnemingsvrijstelling geldt voor onzekere termijnen
- Wat nu als een verkoopvordering niet geïnd kan worden?
- Kennisgroep: van belang is of de verkoper een risico heeft aanvaard dat een onafhankelijke financier niet zou hebben aanvaard.

KG:023:2022:1 – Earn-outvordering en 13 (7)

- Op grond van art. 13 lid 7 Wet VPB 1969 kan het resultaat i.v.m. het afdekken van een valutaresultaat op een deelneming op verzoek onder de deelnemingsvrijstelling vallen
- Kennisgroep: dit kan niet voor een afdekkingsinstrument op een earn-outvordering (want dat is geen deelneming)

KG:032:2022:5 – Liquidatieverliesregeling en compartimentering

- Deelneming daalt in waarde tijdens vrijgestelde periode
- Daarna geldt de deelnemingsvrijstelling niet meer en later wordt de deelneming geliquideerd
- Kennisgroep: geen aftrek liquidatieverlies, ook niet voor waardedaling tijdens vrijgestelde periode

Verliesverrekening

KG:011:2022:3 – Verliesverrekeningstemporisering

- Verliezen mogen worden verrekend met winsten tot EUR 1 miljoen + 50% van de meerwinst
- Wat nu als de winst over een jaar eerst is afgezet tegen een verlies van een vorig jaar (carry forward) en daarna carry back plaatsvindt?
- Kennisgroep: de grens van EUR 1 miljoen +50% van de meerwinst geldt voor het totaal aan verliesverrekening. Voor zover dit bedrag al is benut met carry forward, is er dus geen ruimte meer voor carry back.

KG:011:2023:7 – belangwijziging art. 20

- Of sprake is van een wijziging in belangrijke mate van het uiteindelijke belang moet materieel worden getoetst
- Overdracht van klein aandelenbelang, in combinatie met volledige zeggenschap (via STAK) en overname belangrijke vordering, vormen een wijziging in belangrijke mate van het uiteindelijke belang

KG:032:2022:6 – Verliesverrekening na fusie

- BV's met verliezen verhuren panden en worden weggefuseerd in M.
- M gaat nieuw pand verhuren.
- Resultaat op nieuwe pand kan worden verrekend met voorfusieverliezen van BV1 en BV2.

10(1)j

KG:011:2022:13 – 10(1)j en cashbonus

- Art. 10(1)j Wet VPB 1969 beperkt de aftrek ingeval van toekenning van aandelen
- Kennisgroep: 10(1)J Wet VPB 1969 geldt ook als een cashbonus wordt toegekend met de verplichting om aandelen te kopen in een verbonden lichaam
 - *Ondanks dat feitelijk sprake is van een verarming*

KG:011:2023:1 – 10(1)j en doorbelaste kosten

- Buitenlandse grootmoeder koopt aandelen in van de beurs in belast kosten door aan Nederlandse BV
- Kennisgroep:
 - Doorbelaste kosten vallen onder 10(1)j (*ondanks het feit dat de dochter feitelijk verarmt*)
 - Bijkomende kosten, zoals advieskosten vallen niet onder 10(1)j

KG:011:2022:4 – 10(1)j en Phantom Stock

- 10(1) j geldt voor de toekenning en de waardeontwikkeling van Phantom Stock

Overig

KG:213:2022:2 – Contante waarde renteloze schuld

- Renteloze schuld mag contant worden gemaakt en rent op
- Kennisgroep: Bij het contant maken mag geen onderneming specifieke renteopslag worden gehanteerd

KG:032:2022:1 – Meegeven 15b rente bij ontvoeging

- Bij ontvoeging ontbreken gedetailleerde voorschriften over het meegeven van voortgewentelde rente (zoals deze er wel zijn voor het meegeven van verliezen)
- Binnen de wettelijke grenzen mogen belastingplichtigen de bij ontvoeging mee te geven rente op een voor hen gunstige manier berekenen

Actualiteiten deelnemingsvrijstelling en liquidatieverliesregeling

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

23

Aflopende belangregeling

- Deelnemingsvrijstelling geldt nog 3 jaar als pakket onder de 5% zakt (door verwatering of gedeeltelijke verkoop)
- Aandeelhouder met tenminste een jaar een deelneming hebben gehad
- Volgens staatssecretaris geldt de aflopend belangregeling niet in relatie tot de meetrekregeling
- Overdracht aflopende deelneming kan leiden tot verlies vrijgestelde status, zie Rb den haag 4 november 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:15134

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

24

Aflopende deelneming

Geldt de aflopend belangregeling voor optierechten?

- **Nee:** besluit staatssecretaris en procedure Rb Gelderland 6 mei 2022, ECLI:NL:RBGEL:2022:2288)
- **Ja:** A-G Wattel, concl. 13 december 2022, V-N 2023/9.9. De wettekst is niet duidelijk, de parlementaire geschiedenis spreekt over de DVS die van toepassing blijft en het zou bijzonder zijn als het verschil tussen aandelen en opties vóór de verwatering niet relevant zou zijn en daarna wel.

Earn-out

- Earn-outregeling art. 13 lid 6 Wet VPB 1969: onzekere termijnen vallen onder deelnemingsvrijstelling (voorheen schattingsjurisprudentie)
- Oprentingslast valt onder earn-out regeling (zie BNB 2013/93 en BNB 2020/169)
- Rente over te late betaling earn-out valt niet onder earn-outregeling (BNB 2020/169)
- Conclusie A-G Wattel d.d. 24-05-2022, ECLI:NL:PHR:2022:509 in lopende procedure: earn-out regeling geldt niet voor valutawinst (ander onzeker element toevoegen?, zie aant. in V-N 2022/33.8)

Lopende procedure group reliefregeling

- 13d lid 14 Wet Vpb: “geen recht geldt op enigerlei tegemoetkoming bij de belastingheffing terzake van verliezen die bij het ontbonden lichaam onverrekend zijn gebleven (...)”
- Besluit 9 maart 2020, V-N 2020/17.9, onderdeel 5.11.1.3: ingeval van group relief is aftrek liquidatieverlies niet mogelijk
- Rechtbank Den Haag 31 oktober 2019 en Hof de Haag 2 september 2021: bepalend is of er een tegemoetkoming is voor verliezen die op het moment van vereffening openstaan. Group relief uit het verleden is geen probleem. (Ook in deze zin S. Wolvers, NTFR 2015-758)

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

27

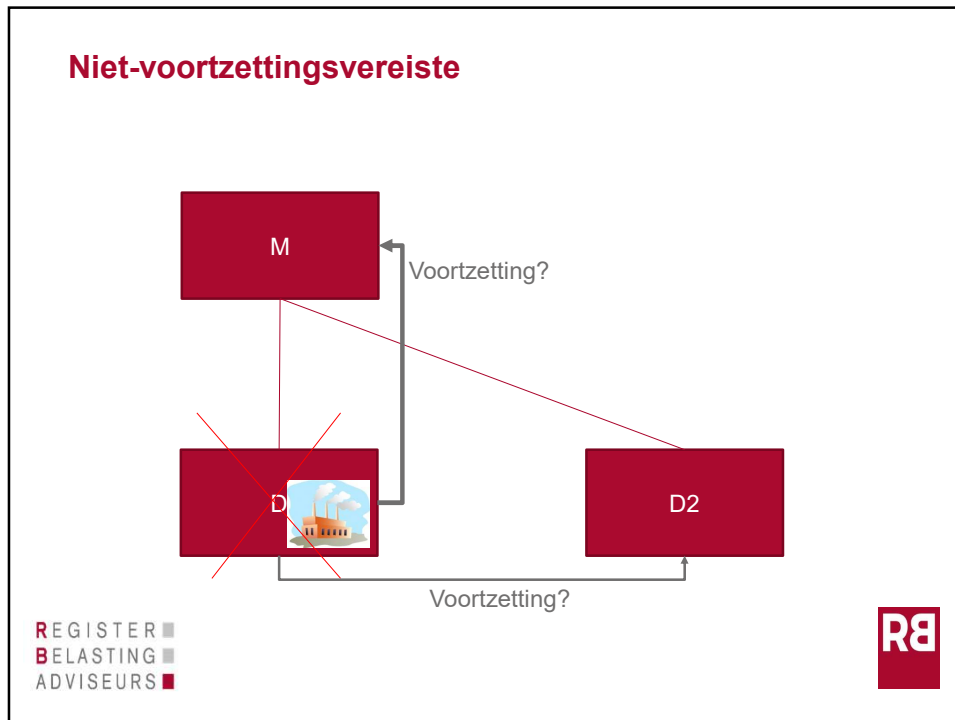
Lopende procedure group reliefregeling

- Conclusie A-G Wattel d.d. 12 april 2022:
 - “Group relief zoals de Ierse is ontegenzeggelijk een regeling die in Ierland ‘geldt’ en daar recht geeft op ‘enigerlei tegemoetkoming’ voor verliezen die bij A Plc zelf niet verrekend worden.”
 - In beginsel dus geen aftrek liquidatieverlies.
 - Nader onderzoek nodig om te toetsen of er sprake is van definitieve verliezen in de zin van de Europees-rechtelijke ‘altijd-ergens doctrine’ (Marks&Spencer)
 - Literatuur kritisch, zie onder meer V-N 2022/29.7

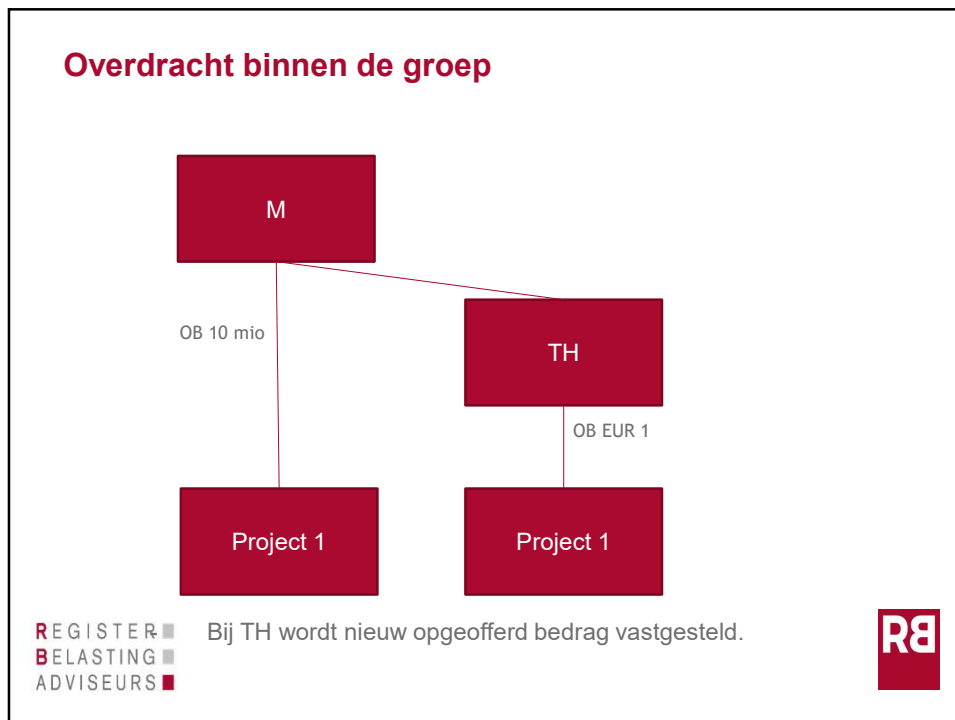
REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

28

29

30

Aandachtspunten uit praktijk mbt aangescherpte liquidatieverliesregeling

- Deelneming moet in derde jaar na (besluit tot) staking zijn vereffend om liquidatieverlies te kunnen claimen. Geen franchise!
- Verlenging termijn als de belastingplichtige doet blijken dat het latere tijdstip niet gericht is op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing – zware bewijslast!
- Driejaarstermijn verloopt voor het eerst in 2023!

31

Aandachtspunten uit praktijk mbt aangescherpte liquidatieverliesregeling (II)

- Voor niet-EU deelnemingen en niet-zeggenschapsdeelneming is het liquidatieverlies gemaximeerd op EUR 5 miljoen
- Het maximum van EUR 5 miljoen geldt niet voor afwaarderingsverliezen op vorderingen
- Financieringskeuze kan worden beïnvloed: voorkeur voor lening als liquidatieverlies niet aftrekbaar is
- Discussie over onzakelijke lening wordt nog pregnanter → nog belangrijker om goed dossier over zakelijkheid te hebben
- Nog meer opletten met omzetting vorderingen in aandelenkapitaal → latere waardedaling mogelijk niet/beperkt aftrekbaar

32

Toetsperiode – let op vijfjaarsperiode!

Voltooiing vereffening op 1 juli 2027

Toetsperiode
De vijf jaren
onmiddellijk
voorafgaand aan het
toetsmoment

Toetsmoment
Tijdstip van voltooiing
van de vereffening van
het vermogen van het
ontbonden lichaam

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

33

33

Actualiteiten fiscale eenheid

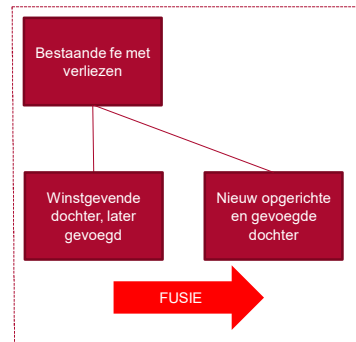
REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

34

34

Hof-Arnhem Leeuwarden 16 augustus 2022

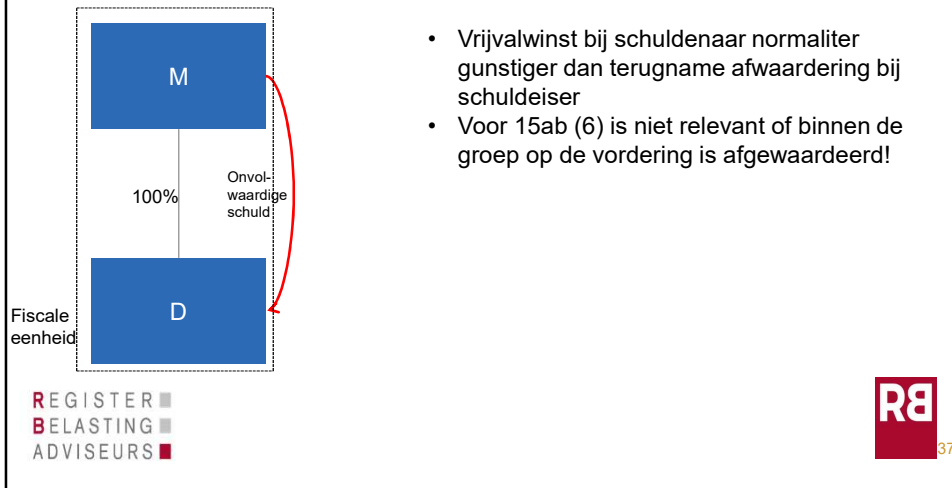

- Winst van nieuw opgerichte dochter kan worden gebruikt om bestaande verliezen te gebruiken
- Hierbij geldt wel de afschrijvingssystematiek van art. 15ah lid 2 Wet VPB 1969
- Verplicht afschrijven op goodwill?

Voor/nadelen fiscale eenheid

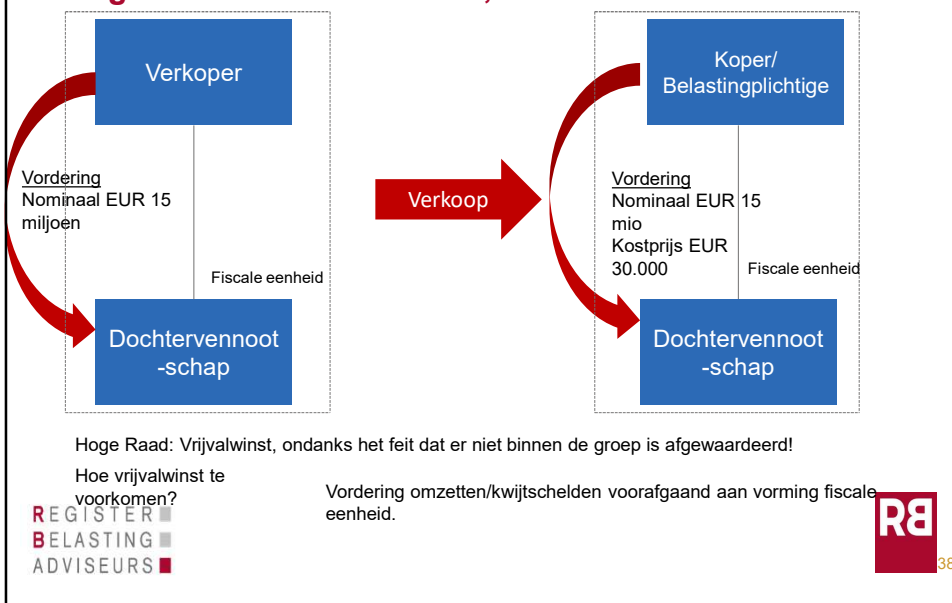
- Voordelen:
 - Horizontale verliescompensatie
 - Interne transacties niet zichtbaar
- Nadelen:
 - Geen meervoudig gebruik tariefschijven (minder belangrijk sinds 2023)
 - Geen meervoudig gebruik franchise generieke renteaftrekbeperking
 - Geen meervoudig gebruik franchise verliesverrekening
 - Lagere investeringsaftrek
 - Geen liquidatieverlies binnen fiscale eenheid (zie hierna)
 - Aansprakelijkheid ex art. 39 Inv.wet 1990 en verrekening art. 24 Inv. Wet
 - Entreeheffingen (zie hierna)

Vrijwalwinst bij voeging – 15ab lid 6

37

Hoge Raad 14 oktober 2014, V-N 2014/59.14

38

Opname dochter in fiscale eenheid

- Bij liquidatie binnen fiscale eenheid geen liquidatieverlies mogelijk
- Bij ontvoering: nieuw opgeofferd bedrag (art. 13d lid 11Wet Vpb)
- Dan geen verlies voor 'verdampte' goodwill
- Binnen het jaar mogelijk art. 15 lid 11 Wet Vpb

Art. 15 lid 11 Wet Vpb

- Bepaling voorkomt 'knipperlicht fiscale eenheden'
- Bij voeging en ontvoering in de loop van hetzelfde boekjaar, wordt de fiscale eenheid geacht niet tot stand te zijn gekomen
- Praktische achtergrond: voorkomen drie aangifteperioden in 1 kalenderjaar
- Regeling biedt mogelijkheid om fiscale eenheid met terugwerkende kracht te verbreken

Art. 15 lid 11 Wet Vpb

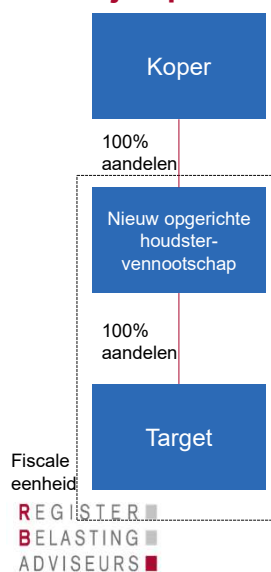
- Geldt 15 lid 11 Wet Vpb ook als met ingang van het boekjaar wordt gevoegd?
- Jakobs en Honings, WFR 2004/649: op basis van de parlementaire geschiedenis mogelijk wel
- Rechtbank Noord-Holland 18 december 2020: art. 15 lid 11 Wet Vpb 1969 geldt alleen als in de loop van het boekjaar is gevoegd
- Dus: niet per 1 januari (of andere start boekjaar) voegen als beroep op regeling moet worden opgehouden

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

41

Gelijklopende boekjaren

42

- Koper wil target kopen
- Koper richt een overnamehoudstervennootschap op per 1 oktober 2023
- Overnamehoudster zal aandelen in target verwerven per 1 oktober 2023
- In verband met aankoopkosten en acquisitierente is van belang dat er direct een fiscale eenheid tussen de overnamehoudster en de target tot stand kan komen
- Boekjaar van target is gelijk aan kalenderjaar
- Nieuwe opgerichte houdstervennootschap heeft óf kort óf lang eerste boekjaar
- Kan een fiscale eenheid tot stand komen?
- Artikel 5 Besluit Fiscale Eenheid 2003: Houdstervennootschap moet een kort eerste boekjaar hebben

Bezitseis bij verkoop

- In verkoopovereenkomst worden vaak beperkende voorwaarden afgesproken voor verkoper
- Verkoper heeft niet langer volledige juridische eigendom
- Koper heeft ook nog niet juridische en economische eigendom, bijv. omdat nog wordt gewacht op goedkeuring toezichthoudende autoriteit
- Als hoofdregel wordt dochtervennootschap zelfstandig belastingplichtig

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

43

Bezitseis bij verkoop (II)

- Goedkeuring in onderdeel 3.3. van het besluit van 20 augustus 2018: beperkingen voor verkoper blijven buiten aanmerking voor toepassing bezitseis, mits:
 - Beperking ten doel heeft om waardevermindering in afwachting van juridische levering te voorkomen
 - Verkoper en dochter verzoek doen binnen twee weken na sluiten overeenkomst
 - I.b. minder dan drie maanden verstrijkt tussen verkoopovereenkomst en juridische levering

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

44

Bezitseis bij verkoop (III)

- Goedkeuring uit onderdeel 3.3. van het besluit van 20 augustus 2018 is gewijzigd in het besluit van 10 juni 2020, V-N 2020/34.9:
 - Goedkeuring lijkt te worden beperkt tot situaties waarin levering afhankelijk is van toestemming van een toezichthoudende autoriteit;
 - Verzoektermijn wordt verlengd naar vier weken.

Toekomst fiscale eenheidsregime

- Fiscale eenheid EU-rechtelijk onder vuur
- Kabinet stuurde in eerste instantie aan op vervanging fe-regime door group relief regime
- Maar: in de zomer van 2022 heeft het kabinet laten weten dat de fiscale eenheid voorlopig blijft bestaan
- Een eventuele overstap zou sowieso een ruime termijn vergen

EU-kwetsbaarheid n.a.v. EVA Hof 1 juni 2022

- EVA Hof: in strijd met EU-recht als renteaftrekrimte kan worden vergroot door overdracht binnenlandse winsten, terwijl dat niet kan met buitenlandse winsten.
- Rechtvaardigingsgrond i.m.v. ontgaan belastingontwijking gaat niet op bij zakelijke rente (vgl. Lexel).
- **Gevolgen voor art. 15b en spoedreparatie?**
- Hierbij kan relevant zijn dat art. 15b een implementatie is van ATAD I en dan slechts een marginale toetsing aan EU-recht plaatsvindt. De visies in de literatuur verschillen op dit punt.

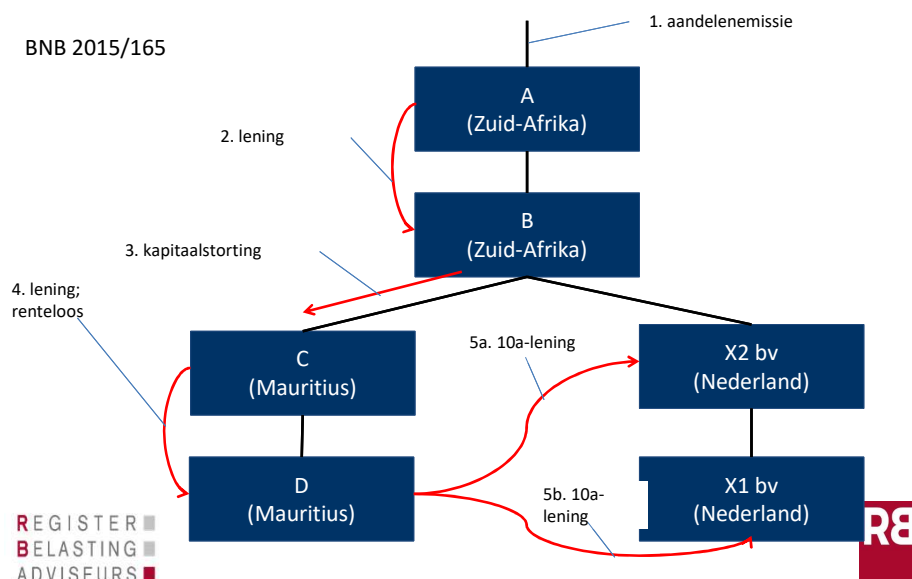
Actualiteiten renteaftrek

Artikel 10a Wet VPB 1969

- Geen renteaftrek op groepslening als de lening verband houdt met een besmette transactie (kapitaalstorting, dividenduitkering, acquisitie)
- Tenzij zowel de transactie als de lening zakelijk zijn (dubbele zakelijkheidstoets)
- Een externe acquisitie is doorgaans zakelijk. Maar hoe zit het met een groepslening die verband houdt met een externe acquisitie?

'Onzakelijke omleiding' - Mauritiusarrest

BNB 2015/165

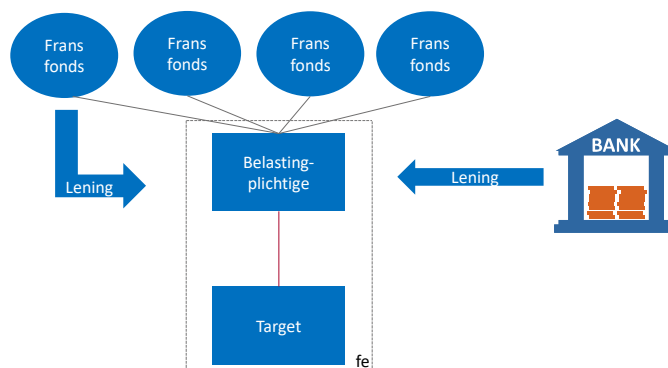

HR 3 maart 2023, ECLI:NL:HR:2023:330

- Belastingplichtige heeft keuzevrijheid bij vormgeving en financiering van de groep
- Schuld is zakelijk als de schuldeiser een financiële spilfunctie vervult
 - Actieve financieringsfunctie
 - In hoofdzaak bezig houden met financiële transactie
 - Zelfstandig in de bedrijfsvoering met voldoende en deskundig personeel
- Uitzondering voor doorgeefluiksituatie

51

Hunkemöller casus, HR 16 juli 2021

52

Renteaftrek?

- Op basis van de letter van de wet geen renteaftrekbeperking van toepassing
- Hoge Raad: toch geen renteaftrek op grond van fraus legis
- Afwezigheid van compenserende heffing bij Franse fondsen speelde hierbij een rol

HR 13 januari 2023, V-N 2023/4.7

- Belangrijk vraagstuk in de praktijk: wanneer leidt een aandeelhouderslening tot een uitdeling?
- HR 13 januari 2023, V-N 2023/4.7: bij verstrekken lening geen onttrekking zolang niet vaststaat of zo goed als zeker is dat de aandeelhouder niet kan of zal aflossen. Solvabiliteit schuldenaar is dus van belang.
- Ook een bestaande lening kan tot een onttrekking leiden bij een formeel prijsgeven om aandeelhoudersredenen.

Overige actualiteiten financieringen

- Voorjaarsnota 2023: artikel 15b Wet VPB 1969 wordt aangescherpt voor vastgoedlichamen. Franchise van EUR 5 miljoen vervalt, zodat slechts de 20%-regel resteert.
- Renteaftrek wordt in toenemende mate gecorrigeerd op basis van de onzakelijke leningenjurisprudentie (borgstellingsanalogie)

W.v.t.t.k.
Vragen, aanvullingen, opmerkingen?
Arthur.hofman@stp.nl